

A Z ARAB KELET KÉRDÉSEI

Irta: Szerjocsin Koszta

A második világháború után a közelkeleti arab politikai élet följelmonvása a nemzeti felszabadító mozgalom föllendülése. Az arabok igyekeznek véget vetni országaik függőségének és a különböző beavatkozási mesterkedéseknek, amelyek korlátozzák nemzeti jogaikat és mesterségesen gátolják gazdasági fejlődésüket. Ez a törekvés most valóságos harc alakját vette föl. Ennek a harcnak a célja, hogy kivonják az összes külföldi csapatokat Szíriából, Libanonból és Egyiptomból, továbbá hogy fölülvizsgálják az összes arab államok külfölddel kötött egyezményeit, mert ezek korlátozzák önállóságukat és végül a megboldogult Népszövetség által teremtett u. n. megbízási (mandátum) rendszer fölszámolását, mert ez idejét múlta és lejáratta magát.

A második világháború által előidézett változások megteremtették annak az előfeltételeit, hogy az arab országok megszerezzék teljes nemzeti önállóságukat és függetlenségüket. A háború a Közelkelet összes államaiban mély nyomokat hagyott maga után, azok nemzetközi helyzetében jelentékeny változásokhoz vezetett és komoly belpolitikai kérdéseket tűzött napirendre. Így megváltozott az arab államok közgazdasága is. A közöttük fönálló gazdasági és politikai kapcsolatok kifejlődtek és megerősödtek. Németország és Olaszország veresége a Közelkeleten nagy mértékben lefokozta a fasiszta befolyás hatását és erejét. És ami a fontos: a fasiszták azon törekvése, hogy az arab népek haladószelemű függetlenségi mozgalmát a maguk piszkos céljaira használják föl, tökéletes kudarcot szenvedett.

Ezzel egyidejűleg a Közelkeleten érdekelt nagyhatalmak erőviszonyaiban is jelentékeny változás állott be. A súlyos okok egész sorozata készítette Franciaországot arra, hogy beleegyezzen megbízási területének, Szíriának és Libanonnak a függetlenségébe. Másrészt az Északamerikai Egyesült Államok a Közelkeleten, nevezetesen Szaudi Arábiában, Szíriában és Libanonban gazdaságilag meglehetősen tért hódítottak. Az arab világban elfoglalt állásaikat féltékenyen őrző nagyhatalmak ellentétes érdekei összeütközésbe kerülnek az arab függetlenségi törekvésekkel.* Ez az ellentét egy olyan politikai feszültséghez vezetett, amely Palesztinában véres összeütközésekben, Levante (a Földközi Tenger keleti partállamai) más államaiban sorozatos zavargásokban, Kairóban fegyveres tüntetésekben robbant ki. A végtelenbe húzódó diplomáciai tárgyalások a Suez-csatorna környéki és a Levante arab országainak sorsáról mindaddig eredménytelenek maradtak.

Mint az előző évtizedekben, az arabok jelenlegi függetlenségi harcaikban is a belső arab akcióegységhez és összetartáshoz folyamodnak. Tudvalévő, hogy ez az eszköz a marokkói függetlenségi háborúban (1921—26), a szíriai fölkelésben (1925—27), a palesztinai zavargásokban (1929—33 és 1936—39) fontos szerepet töltött be.

Röviddel a második világháború kitörése előtt az arab egység eszméje az 1936 évi Bagdadban aláírt »Arab testvériség és egység« okiratában jutott kifejezésre. Ez a szerződés a szerződő felek gazda-

* Ezen függetlenség biztosítását a szövetségesek még 1918-ban megígérték.

sági és kulturális együttműködését „az előállható nézeteltérések bétkés úton való rendezését és külső támadással szembeni kölcsönös segítségét biztosítja.

De, amint a külföldi politikai megítélések hangsúlyozzák, a mai viszonyok, az arab egység és testvériség eszméjének és jelszavának más formát és más tartalmat adnak. A »Foreign Affairs« (Külgyelek) c. amerikai folyóirat szerint az egész Közelkelet sőt Északafrikát is fölölő arab egyesülés kérdése nagyjelentőségű, ha tekintetbe vesszük, hogy ez a kérdés szoros kapcsolatban áll a világpolitika kérdéseivel, különösen az Angol Világbirodalom részeit összekötő utak biztonságával és az É. Á. afrikai és ázsiai érdekeltségeivel.

A második világháborúban fölszínre került és az arab államok politikai egyesülését célzó különböző tervek közül különösen erős visszhangra talált »Nagy Szíriának« a terve, amelynek fővetője Nuri Szaid Irak volt miniszterelnöke. Ez a Nagy Szíria Libanon, Transzjordánia és Palesztina egy részét »Nagy Szíriába« egyesítendő u. n. »belső gyűrűbe«, amelyhez mint »külső gyűrű« Irak, Egyiptom és Szaudi Arábia csatlakoznának. »Nagy Szíria« uralkodója Transzjordánia jelenlegi fejedelme a Hasimiták családjából való Abdulláh emir lenne, aki Irak királyának, II. Faiszálnek közeli rokona. Feltételezhető, hogy ha a Hasimita család az Irak fölötti uralmon kívül »Nagyszíria« fölt is uralkodna, ezáltal az arab világ politikai vezetését is átvénné és tekintettel a család angol beállítottságára, az egész arab szövetség Szíriával és Libanonnal együtt angol ellenőrzés alá kerülne. Nuri Szaid tervét természetesen sem Egyiptomban, sem Szaudi-Arábiában nem fogadták tetszéssel, de a legerősebb ellenzést közvetlenül Szíriában és Libanonban váltotta ki. Mindkét köztársaság, amelyek a második világháború idején különösen kitüntek függetlenségi törekvéssükkel, sem állami felségjogaikat, sem köztársasági államformájukat nem hajlandóak elveszíteni. »Nagyszíria« terve e két köztársaságot a hasimita uralkodóház tartományaként jelöli meg és ezáltal külföldi ellenőrzés alá állítaná őket. Neirégiben, amikor »Nagyszíria« terve ismét a politikai cselzötvés előterébe került, Szükrü Kuatli, a szíriai köztársaság elnöke azt »tiszta imperialisztikus tervezetnek« bélyegezte.

Amikor kitünt, hogy a legtöbb arab állam a Nuri Szaid által javasolt tervet elutasítja, a pánarab mozgalom kezdeményezését Egyiptom vette át. 1943 augusztusától kezdve az arab államok külügyminisztereinek értekezletéig vagyis 1945 tavaszáig az egyiptomi diplomácia különösen erős tevékenységet fejtett ki, amelynek következtében 1945. márciusában a pánarab kongresszuson elhatározták, hogy megteremtik az arab államok szövetségét.

Néhány külföldi lapfűdősítő annak idején a pánarab szövetség megalakításának gyors lefolyású tárgyalásait összefüggésbe hozta azokkal a háttérben lefolytatott megbeszélésekkel, amelyeket 1945 elején Roosevelt és Churchill Kairó környékén az arab vezetőkkel, különösen Ibn Szauddal és I. Farukkal folytattak.

Az 1945. március 22-én Egyiptom, Szíria, Libanon, Irak, Transzjordánia, Szaudi-Arábia és Jemen képviselői által Kairóban aláírt arab államok szövetségéről szóló meg egyezés az összes szerződő felek jóváhagyása után 1945. május 10-én törvényerőre emelkedett. 1945. decemberében Palesztinát is fölvetették a szövetségbe.

A kairói megállapodás értelmében a Szövetség a független arab államok állandóan működő szervezetévé vált. Célja az arab államok

közösönös közeledése és politikájuknak összehangolása, amely a Közelkelet békéjének és biztonságának, valamint az arab népek függetlenségének védelmét szolgálja.

Nem hagyhatjuk azonban figyelmen kívül, hogy bizonyos külső erők melyeknek az arab államok függetlensége egyáltalán nincs érdekükben, hajlandók az arab államok Szövetsége működésének teljesen más irányt adni. Azon fáradoznak, hogy a Szövetségben maguknak minden körülmények között megfelelő befolyást biztosítsanak. Külföldös érdeklődésre tarthatnak számot a külföldi sajtó azon megnyilatkozásai, amelyek az ezen országok közötti egyesülésnek kilátásait boncolgatják. Ezek leleplezik bizonyos körök önző törekvéseit, hogy az arab államokat egy, az arab érdekeket egyáltalán nem szolgáló szövetségbe egyesítsék. A török »Aksam« c. lap a következőket írja:

»Az arab államszövetség eszméjét Anglia szorgalmazza. Ez a szövetség egy hatalmas eszköz, amely az angol világhíradalom összekötő útján levő szállítási berendezések és olajforrások biztonságát Egyiptomból Baszráig szolgálná.«

Hogy fennáll a törekvés, amely az arab szövetségnek ilyen értelmezést kíván adni, az abból is látható, hogy a nemrég megjelent közlemények szerint a nem független arab államok is felvehetők lennének a szövetségbe: szóval az angol gyarmati területek: Maskat, Oman, Kuvait, a Bahrein-szigetek, stb. A külföldi laptudósítók kiemelik, hogy az ilyen kibővítés által a Londontól függő arab politikusok befolyása erősödne.

Még kézzel foghatóbb nyilatkozatokat is találunk arról a szerepről, amelyet bizonyos külföldi körök az arab államok szövetségének szeretnének tulajdonítani. A még alig egy évvel ezelőtt az arab szövetség megalakításáról nem éppen az elragadtatás hangján író török sajtóban ma már olyan közleményeket is találhatunk, amelyek az arab államok és Törökország közeledését hangsúlyozzák. Sőt ennél több: közismert politikusok Ankarában mostanában azon fáradoznak, hogy az arab szövetséget olyan számításokba vonják be, amelyek azt a »keleti szövetség« eszméjével hoznák összefüggésbe. Ezt a »keleti szövetség«-et, ahogyan azt a francia sajtóügynökség párizsi levelezője írja, a reakciós körök védőfalként használták a Szovjetunió ellen.

Kétségteljesen az arab államok szövetsége csakis gyakorlati tevékenysége által mutatja majd meg, hogy milyen mértékben igazolja híveinek reményeit és hogy képes lesz-e arra, hogy az arab államokat nemzeti függetlenségük megvalósítására csoportosítsa és megakadályozza, hogy azok idegen külpolitikai érdekcsoportok vonalára kerüljenek.

Amióta a szerződés életbe lépett, az arab államokban jelentékeny események játszódtak le. Mult év májusában és júniusában összeütközésre került a sor egyrészt Franciaország, másrészt Szíria és Libanon között. Ebben a villongásban Anglia igen tevékeny szerepet játszott. Az összeütközés fegyveres összecsapással fervegetett és mindkét köztársaság függetlenségét veszélyeztette. Másrészről a világ komoly események tanúja volt Palesztinában, ahol a háború befejezésének napján véres összeütközésekre került a sor az angol gyarmati hatóságok és a lakosság között. A nyugalom itt még ma sem állt helyre, sőt az ellentétek csak fokozódtak. Hogy milyen komollyá vált itt a helyzet, mutatja az a tény, hogy az angol megszálló csapatok és a tengeri erők száma állandóan növekszik. Végül Egyiptomban és Irak-

ban tömegmozgalom indult, amely követeli ezen államok felségjogait korlátozó szerződések felülvizsgálását és az angol csapatok visszavonását.

És milyen állást foglalt el a Szövetség az egész arab világot láz-bantartó eseményekkel szemben? 1945. júniusában, amikor Szíria és Libanon kormányai segítséget kértek, rendkívüli ülésre összehívták a Szövetség tanácsát, hogy: »a beállott helyzetet vizsgálja fölül és annak megfelelő intézkedéseket foganatosítson«, ahogyan a hivatalos jelentés mondja. Ez az ülés negyedikétől tizenegyedikéig tartott, amikor is nyilvánosságra hozták, hogy a tárgyalásokat ideiglenesen felfeszakítják és a tanács tagjai a közeljövőben ismét összejönnek. De azóta nem tartottak újabb összejövetelt, de köztudomásra jutott, hogy a tanács azt ajánlotta minden tagállamnak, hogy »a francia kihívással szemben foganatosítsák az összes szükséges intézkedéseket«. Egyes lap tudósítók abban az időben kijelentették, hogy az új munkáját Anglia javaslatára elnapolták azzal a céllal, hogy Szíria és Libanon kérdését egy háromhatalmi (Anglia, E. Á., Franciaország) bizottság elé utalják fölülvizsgálás végett. Ez ellen Szíria és Libanon tiltakozott.

Köztudomású, hogy az 1945. decemberi francia-angol megállapodás következtében mindkét köztársaság helyzete még jobban kiéleződött. Faresz El Huri, a szíriai küldöttség vezetője az Egyesült Nemzetek első ülésén kijelentette, hogy a szíriaiak »nem értik még, hogyan lehet ezt a lépést összhangba hozni a biztonság elvével... A külföldi fegyveres erők jelenléte Szíriában és Libanonban, amint azt a múlt tapasztalatai mutatják, valójában komolyan fenyegetik a biztonságot.«

Az arab Szövetség másik erőpróbája a Palesztina kérdés volt. A többi formai függetlenségüket már elért arab államokkal ellentétben Palesztina még ma is angol gyarmat terület. Az arab és zsidó lakosság közötti állandó összeütközések, amelyeket kívülálló erők lankadatlanul szítanak, a kérdést még bonyolultabbá teszi.

Egy cionista-zsidó állam Palesztinában való megteremtésének tervét befolyásos amerikai körök hathatósan támogatják. Truman elnök azon üzenetének nyilvánosságra hozatala, hogy Európából százezer zsidó vándoroljon ki Palesztinába és az ezt követő angol-amerikai tárgyalások a Palesztina-kérdést még jobban kiélezték. Angol és amerikai megbízottakból egy bizottság alakult azzal a céllal, hogy ezt a kérdést az érdekeltek közvetlen bevonása nélkül oldja meg.

Ezen bizottság megalakításával kapcsolatban a külföldi sajtó rámutat arra, hogy bizonyos angol és amerikai körök azon fáradoznak, hogy az európai zsidóság sorsát kapcsolatba hozzák. Itt egyáltalán nincs arról szó, hogy gondoskodjanak ezer és ezer zsidó családról, amelyek a Hitler fasiszták és csatlósaik állatiassága és üldözései következtében szenvedtek és hogy ezek lábai alá szilárd talajt teremtsenek, mert a napnál is világosabb, hogy a megmaradt európai zsidóság életfeltételeinek és jövőjének megteremtése nem a palesztinai bevándorlási lehetőségektől, hanem a fasiszmus, a faji örület és következményeinek teljes kiirtásától és a zsidó lakosság igazi megsegítésétől függ. Másrészt arra is rámutatnak, hogy a Palesztina kérdés azért éleződött ki ennyire, mert kifejezésre jutnak benne a közelkeleti angol-amerikai ellentétek.

Bevin a palesztinai kérdésben elért angol-amerikai egyezményről tett nyilatkozatában kijelentette, hogy a probléma további fölülvizsgálásáig fönntartják a zsidók számára előírt bevándorlási arányszámot.

Ez úgy a zsidóknál, mint az araboknál kiábrándulást idézett elő. A helyzet Palesztinában továbbra is feszült maradt.

Mit tett az arab államok Szövetsége ezen eseményekkel kapcsolatban? A Szövetség tanácsának decemberi ülése kizárólag Palesztinával foglalkozott. A tanács azonban nyilvánvalóan igen lassan dolgozott. A kérdést október 31-én kezdték tárgyalni, de csak decemberben hozták a határozatot, hogy az angol-amerikai bizottság megalakítását visszautasítják és kifejezték az arab népek azon kívánságát, hogy Palesztina elnyeri önállóságát.

Látjuk, hogy a Szövetség eddigi főnállásának rövid ideje alatt az arab országok érdekeinek hathatós védelmére semmiféle intézkedést nem fogantatosított. A Közelkelet arab államaiban kialakult éles politikai helyzet következtében a legközelebbi jövő már megmutatja, hogy mennyire váltja be azok reményeit, akik benne az arab államok egységének és függetlenségének előharcosát kívánják látni.

A SZIRIAI ÉS LIBANONI HELYZET

Irta: Volinszki L.

A kérdések sorában, amelyeknek megoldása erre az évre toldott ki, igen fontos helyet foglal el Szíria és Libanon kérdése. Ennek a két államnak a függetlenségét még a második világháború idején elismerték a szövetségesek. A szíriai és libanoni kormányok küldöttségei teljes joggal vettek részt az Egyesült Nemzetek szanfranciszko-i tanácskozásán, sőt a mostani tanácskozásokon is éppen olyan szavazati joggal bírnak, mint a többi tagállam. Így tehát e két állam népjogi helyzete nem vitás.

Egészen más azonban a tényleges helyzet. A két ország még a mult világháború óta folyton idegen megszállás alatt van. Az új helyzet csak azt a különbséget mutatja, hogy a francia csapatokan kívül, amelyek az 1920-as szanremo-i konferencia óta a két országot, mint mandátumos területeket őrzik, most még erős angol csapatok is ott állomásoznak, amelyeknek bevonulását annak idején a német veszéllyel, a német csapatok közeli elöryomulásával indokolták. Ez az indokolás 1941-ben helyénvaló volt, amikor a közeli Irakban német ügynökök által előkészített lázadás tört ki. A vichyi kormány megbízottja Dentz tábornok meg is tett mindent, hogy a két francia mandátumos területet német kézre juttassa. Ezáltal a németek Szezeit két oldalról tudták volna támadni. Az angol és a szabadfrancia csapatok bevonulása megszüntette ezt a veszélyt és ugyanakkor sikerült az angoloknak az iraki puccsot is leverni, majd az el-alameini győzelem, a német-olasz csapatok közeli elöryomlása végképen elhárította a veszélyt, amely a szövetségeseket ezen a területen fenyegette és így azok az okok is elestek, amelyek a szövetséges csapatok ottartózkodását indokolták volna. Ez meg is magyarázza a két ország népének hangulatát, amely a valódi, nem csak papiroson meglevő szabadság, állami önállóság követelésében jutott kifejezésre. Ezen követelést a francia kormány csak részben teljesítette és csak drámai előzmények után, amelyeknek színhelye Libanon volt. A libanoni parlament felfüggesztette azokat az előjogokat, amelyek szerint a franciáknak Libanon mandátumos területe volna, erre a francia parancsnok Helleu fegyveres erővel kergette szét a parlamentet, letartóztatta a libanoni miniszterelnököt, más miniszterek-

kel és egy csomó képviselővel együtt. Ez azután hatalmas tiltakozó-megmozdulást váltott ki, úgy hogy a kedélyeket megnyugtató kénytelenek voltak a franciák külön megbízottakat küldeni Libanonba és különféle engedményeket tenni. Így pl. átadták a postát, a világítótornyokat, a vámot és a közigazgatásnak egy részét a nemzeti kormánzatnak. Ugyanakkor újra kimondták a két ország függetlenségét. A francia és angol csapatok kivonását azzal odázták el, hogy a háborúnak még nincs vége.

A hitleri Németország felett aratott győzelem újult időszerűséggel hozta felszínre ugyanezt a kérdést. A két ország népe tömegtüntetésekkel és általános sztrájkokkal tiltakozott az idegen uralom ellen, úgy hogy az egész gazdasági élet megbénult, sőt néhány helyen a tüntetések fegyveres felkeléssé fejlődtek. A franciák erre Damaszkusz tüzérségével lőtték és repülőgépekről bombázták. Az angol csapatok, miután a tüntetések kimondottan franciaellenesek voltak, eleinte nem folytak bele a dolgokba, később azonban rendcsinálás ürügye alatt beavatkoztak. Az önyomásukra, amely már-már fegyveres összetűzésre vezetett és párizsi parancsra a francia csapatok kiűrtették Szíriát és Libanonnak egy részét.

Ilyen módon az egész kérdést most egészen más megvilágításban látjuk. Eddig a függetlenségükért küzdő arab köztársaságok küzdelméről volt szó Franciaország ellen, amely gazdasági és imperialista politikai érdekeit védte a közelkeleten, most azonban már nem az arab-francia, hanem a francia-angol ellentétek nyomultak előtérbe, amiről 1945 nyarán a francia sajtó sok keserűséggel és London címére irányított szemrehányással emlékezett meg. A francia vezető körök hangsúlyozzák, hogy nincs szándékukban lemondani ezen közelkeleti állásukról és megemlítik, hogy Franciaország Szíriában és Libanonban 3,5 milliárd békefrankot fektetett be. Tudvalevő, hogy e két ország gazdasági vezetése francia kezekben van, francia bankokéban és vállalatokéban, mint pl.: »Banque de Syrie et du Liban«, »Credit Foncier d'Orient«, »Beirut Villamosművek« stb.

Az angol beavatkozás természetesen óriási felháborodást keltett francia imperialista berkekben, mint az Beynet tábornok, Bidault külügyminiszter és de Gaulle beszédeiből kitűnik. De Gaulle felsorolja az angol módszereket: a benszülött kormányok követeléseinek támogatása, nyomás abból a célból, hogy az angolok, mint harmadik tárgyaló fél szerepelhessenek és a francia érdekek, különösen az iraki petroleummal kapcsolatban, háttérbeszorítása.

A szíriai vitával, mely már fegyveres felkelésbe ment át, kapcsolatban a szovjetkormány felhívta a nagyhatalmakat, hogy az ügyet békés tárgyalások útján oldja meg és ebből a célból a francia kormánnyal egyetértésben öthatalmi értekezletet javasolt, ez azonban nem jött létre. A franciák közvetlen tárgyalásaik folyamán engedményeket tettek, mint pl. a különleges csapatokat átadták az arab kormányoknak, de a főkérdést nem oldották meg. A francia csapatok és a náluk még nagyobb számú angol csapatok továbbra is ott maradtak. 1945 december 13-án megegyezés jött létre a franciák és az angolok között, amely szerint mindkét kormány lassanként kivonja csapatait a két országból, de a megegyezést az angolok mindjárt kezdetben megszegették és újabb csapatokat küldtek Libanonba, sőt közelkeleti katonai központjukat, amely eddig Kairóban volt, Libanonba helyezték át, annak ellenére, hogy a franciák arra számítottak, hogy a libanoni angol csapatokat is Palesztin-

nába irányítják. Így természetesen ők sem vontak ki onnan egyetlen száz katonát sem és ez az újabb csalódás, ez az újabb játék a kis népek függetlenségével a két országban újabb tiltakozó mozgalmat szült. Habib Abi Chahla képviselő a következőket mondotta:

„... Angliának és Franciaországnak nincs joga ahhoz, hogy a mi sorsunk fölött döntsenek. A sanfranciskói konferencia határozatai érvénytelenítik az angol-francia megegyezést. Szíria és Libanon nincsenek gyámság alatt és így a belügyeinkbe való beavatkozás nem tűrhető. Függetlenségüngen esett sérelem miatt tiltakoznunk kell és követelnünk, hogy az Egyesült Nemzetek határozatainak elég tétessék.»

Mint a legújabb sajtójelentések mutatják Damaszkuszban újabb tüntetések voltak azzal a követeléssel, hogy az angol és francia csapatokat haladéék nélkül vonják ki. Természetesen a nagytávgyú imperialistáknak eszük ágában sincs csapataikat kivonni, nem sokat törődnek a kis népek függetlenségével, sem a demokratikus elvekkel, melyeket olyan szívesen hangoztatnak és amelyben annyira hisznek a londoni rádió hí hallgatói.

A HÁBORÚ UTÁNI INDIA

Irta: A. Dajakov

A gyarmatok kérdése a háború utáni problémák legfontosabbika. Már az a tény, hogy a gyarmati népek, a világ népességének több mint egyharmada elnyomatás alatt él és az emberi jogokat legfeljebb a hírből ismeri, egyrészt lehetetlenné teszi a tartós békét, másrészt megcsúfolása az amnyiszor és olyan ünnepélyesen kinyilatkoztatott demokratikus elveknek.

India 400 millió lakosával, tehát a világ összgyarmatlakóságainak háromötödével különösen fontos szerepet játszik, így addig a gyarmati kérdésben nem is lehet semmi fejlődésre, vagy előrehaladásra gondolni, míg India politikai helyzete változatlan marad. India tagja az Egyesült Nemzeteknek, tehát annak a testületnek, amely a népek önrendelkezési jogát szavatolja és a népek egyenjogúságának elvén alapul, maga sem nem egyenjogú, sem nem rendelkezik önmaga felett szabadon. Indiát meghívták ugyan a küszöbönálló béketárgyalásokra is, ugyanakkor ennek az óriási országnak nincs alkotmánya, nincs saját nemzeti kormány, nincs saját külügyminisztere, idegen, angol hatóságok kormányozzák, vagy az általuk kinevezett hivatalnokok.

A külföldi sajtó tele volt India szerepével, amelyet a fasiszta blokk legyőzésében játszott. Az indiai katonák együtt küzdöttek a szövetséges csapatokkal és nem kis szerepük volt a fasiszta hordák szétverésében, remélve, hogy saját jobb sorsukat is ki fogják harcolni. A széles indiai néptömegek meggyőződése volt, sőt angol hivatalos körök is ígérették a háború alatt, hogy a győzelem kivívása után India önrendelkezési jogot kap. Ebben a reményben folytatták India Nemzeti Tanácsának képviselői tanácskozásait Lord Wavell alkirályal, bár ezek a tanácskozások nem vezettek eredményre. Az elv, mely szerint a hinduk és a muzulmánok egyenlő arányban vettek volna részt a Tanácsban, lehetetlenné tette az együttműködést.